

JÓZEF NIEMCZYK
Instytut Koniunktur i Cen
Warszawa

SYSTEM IACS W UNI EUROPEJSKIE (NA PRZYKŁADZIE IRLANDII)

1. Wstęp

System zarządzania środkami finansowymi i kontroli w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Uni Europejskiej - IACS (Integrated Administration and Control System for certain Community Aid Schemes) jest obecnie realizowany na podstawie Rozporządzenia Rady EWG nr 3508/92 z 27 listopada 1992 r. Oficjalnie obowiązuje w krajach członkowskich (art. 13 Rozporządzenia) od 1 lutego 1993 r. Realnie w pełni został wdrożony 1 lutego 1996 r. (w formie skomputeryzowanej wraz z alfanumerycznymi systemami identyfikacji pól uprawnych i zwierząt gospodarskich, podaniami (aplikacjami), będącymi jednocześnie sprawozdaniem przedkładanymi przez rolników itp.

Rozporządzenie to nawiązując, między innymi do art. 8 Rozporządzenia Rady EWG nr 729/70, z 21 kwietnia 1970 r. w sprawie finansowania Wspólnej Polityki Rolnej (CAP) - stwierdza, że kraje członkowskie muszą podejmować zadowalające działania zapewniające, że środki w ramach rozszerzonego bezpośredniego wspierania produkcji roślinnej i zwierzęcej (reforma Mac Sharryego) - wydatkowane z funduszu FEOGA⁽¹⁾ będą wykorzystywane właściwie Rozporządzenie nr. 3508/92 nawiązuje również do art. 23 Rozporządzenia Rady EWG nr 4253/88, z 19 grudnia 1988 i do Rozporządzenia EWG nr 2052/88, w celu zapewnienia koordynacji polityki strukturalnej w odniesieniu do rolnictwa, realizowanej między innymi przez Europejski Bank Inwestycyjny.

Rozporządzenie nr 3508/92 odnosi się ponadto do takich form pomocy z budżetu Unii Europejskiej (UE) jak stosowana w odniesieniu głównie do chowu bydła, owiec i kóz w górach i w rejonach zaniedbanych (headage).

(1) FEOGA - Fond Europeen d'Orientation et de Garantie Agricole (Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej).

W celu zintegrowania systemu zarządzania środkami finansowymi i kontroli ich wydatkowania - Rozporządzenie nr 3508/92 nakłada obowiązek na kraje członkowskie wdrożenia ujednoliconych systemów:

- skomputeryzowanego banku danych o produkcji rolniczej;
- alfanumerycznego systemu identyfikacji pól uprawnych. Komisja Europejska była zobowiązana, zgodnie z art. 12 Rozporządzenia, do ustalenia zasad (basic features) tego systemu. Zasady dopłat do roślin uprawnych specyfikuje Rozporządzenie EWG nr 1765/92;
- formularzy (sprawozdań - podań) rolników - aid applications, w celu uzyskania dopłat finansowych. Zasady dopłat - premii specyfikuje: - dla byków opasowych i cieląt Rozporządzenie EWG nr 805/68, dla owiec Rozporządzenie EWG nr 3013/89. Zasady wspierania rolnictwa górskiego i w rejonach zaniedbanych specyfikuje Rozporządzenie EWG nr 2328/91;
- systemu identyfikacji (kolczykowania) oraz dokumentacji np. rodowodów i historii chowu (np. leczenia i danych zwierząt) jak przewiduje Dyrektywa Rady EWG nr 92/102 z 27 listopada 1992 r.); w odniesieniu do bydła i wołowiny - Rozporządzenie Rady nr 820/97 między innymi reguluje zasady przenoszenia na etykietkę, dołączaną do tuszy ubitego zwierzęcia, jego numeru identyfikacyjnego.

Wspomniane Rozporządzenie Rady EWG nr 3508/92 jest uszczegółowione, między innymi przez Rozporządzenie Komisji nr 3887/92 z 23 grudnia 1992 r., następnie wielokrotnie zmieniane, w tym poprzez Rozporządzenie nr 2015/95, z 21 sierpnia 1995 r.

Szczegółowe zasady finansowania produkcji rolniczej w ramach poszczególnych branż reguluje również wiele innych aktów prawnych, np.: Rozporządzenie Komisji Europejskiej nr 3886/92, z 23 grudnia 1992 r., w sprawie szczegółowych zasad stosowania programów dopłat oraz w sprawie wspólnej organizacji rynku wołowiny i cielęciny, Rozporządzenie Komisji Europejskiej nr 2456/93 opierające się na Rozporządzeniu Rady EWG nr 805/68 w sprawie ogólnych i szczegółowych przepisów interwencyjnych na rynku wołowiny i inne.

Generalnie biorąc - system IACS zapewnia terminowe przedkładanie przez rolników podań - sprawozdań do lokalnych organów administracyjnych (art. 6 Rozporządzenia nr 3508) oraz weryfikacji ich przez administrację krajową. Administracja danego kraju członkowskiego jest zobowiązana (art. 8) do urzędowej kontroli podań - sprawozdań składanych przez rolników, do jej właściwych ogniw, najczęściej terenowych.

Komisja Europejska, zgodnie z art. 10 zobowiązana była do pokrywania do 50% wydatków poszczególnych krajów (w okresie 1992 - 1994 r.) na komputeryzację systemu IACS, wyposażenia w zdjęcia - mapy lotnicze lub satelitarne -

użytków rolnych. W strukturze tych wydatków najwięcej środków przewidziano na Włochy - 20,1%, Hiszpanię - 18,1% oraz Francję - 14,6%. Najmniej - na Luksemburg - 0,6%, Belgię - 2,3% oraz Danię - 2,4%. Komisja Europejska była i jest, zgodnie z art. 11, upoważniona do wszelkiej kontroli podmiotów odpowiedzialnych za wdrożenie i funkcjonowanie systemu IACS.

2. Pomoc „powierzchniowa”

Generalnie biorąc, system IACS ma za zadanie nadzorować stosowaną pomoc „powierzchniową” (do powierzchni uprawianych roślin) lub poprzez pomoc „inwentarzową” (do chowanych zwierząt gospodarskich, np. opasów wołowych, krów, owiec i kóz itp.). Warunkiem otrzymania pomocy „powierzchniowej” jest stosowanie przez rolnika odłogowania (set-aside) gruntów ornych gdy obejmują one więcej niż 15,13 ha. Przy powierzchni gruntów ornych do 15,13 ha stosuje się uproszczoną procedurę (system) pomocy „powierzchniowej”, bez potrzeby odłogowania. Uproszczona procedura może być zastosowana również wówczas gdy grunty orne zajmują ponad 15,13 ha ale rolnik otrzymuje pomoc jedynie na powierzchnię 15,13 ha. W ramach tak uproszczonej procedury rolnik może otrzymać pomoc jedynie w uprawie zbóż, natomiast nie dotyczy ona oleistych (w tym lnu), strączkowych, kukurydzy na kiszonkę oraz powierzchni odłogowanej.

Gdy w gospodarstwie grunty orne wynoszą 15,13 ha i więcej to w celu otrzymania pomocy powierzchniowej rolnik musi odłogować minimum 5% całości tych gruntów oraz może ponadto dobrowolnie odłogować 10% gruntów.

Pomoc powierzchniowa dla roku 1996/97 wynosiła (w ECU):

- 330,39 - zboża, mieszanki zbożowe z oleistymi, strączkowymi,
- 315,17 - kukurydza na kiszonkę,
- 606,16 - oleiste,
- 477,22 - strączkowe,
- 639,00 - len,
- 418,49 - powierzchnia odłogowana (set-aside land).

Wpłaty, na podstawie podań o pomoc „powierzchniową” (Area Aid Application), przedkładanych przez rolników (por. oryginalny wzór - zał.1) są realizowane pomiędzy 16 października a 31 grudnia, poza uprawami roślin oleistych. Dla tych upraw wypłaty mogą być realizowane zaliczkowo, do marca - kwietnia w danym roku uprawy.

Jak widać w zał. 1 - podanie (sprawozdanie) o pomoc „powierzchniową” wraz z zaktualizowaną mapą pól uprawnych danego gospodarstwa musi być nadesłane do wydziału pomocy powierzchniowej Ministerstwa Rolnictwa Irlandii (Area Aid Unit of DAFF) do 30 kwietnia. Treść tego podania jest następująca:

- **strona 1** (Part 1) - zadeklarowanie (w ha) powierzchni użytków rolnych, przeznaczonych w danym roku na uprawę roślin paszowych (Forage Area - A),
- powierzchni zasiewów (Arable Area - B), tj. zbóż, oleistych, białkowych, kukurydzy na kiszonkę, lnu na nasiona,
- powierzchni odłogowanej (set-aside),
- powierzchni pod zielonkami na susz (Grassmeal),
- pozostałej powierzchni.

Rolnik precyzuje ponadto o jaką pomoc się zwraca, np. dotyczącą rejonów słabiej rozwiniętych gdzie ważne jest ustalenie obsady zwierząt na 1 hektar paszowy, czy ubiega się o uproszczoną pomoc powierzchniową (simplified scheme), czy o pomoc zwykłą (general scheme).

Pierwsza strona podania zawiera ponadto poza danymi identyfikacyjnymi (nazwisko i adres rolnika, numer referencyjny lub numer stada zwierząt) - informacje o udziale rolnika np.:

- w systemie kwoty mlecznej (gospodarstwa mleczne),
- w programie ochrony środowiska itp.
- Na **stronie drugiej** (Part 2) rolnik podaje informacje:
- numer danej działki (kol. 2),
- nazwa miejscowości (lokalnej administracji - kol. 1),
- powierzchnię danej działki (kol. 3) , w tym netto (kol.5),
- udział w powierzchni wspólnie użytkowanej działki (kol. 4),
- specyfikację użytkowania ziemi (kol. 6),
- rodzaj uprawy (kol. 7),
- datę siewu (sadzenia - kol. 8),
- określenie czy dana działka jest własna , czy dzierżawiona (kol. 9),
- czy działka jest używana do utrzymania (żywienia zwierząt - owiec, kóz).

Warto pokrótce powiedzieć o techniczno-organizacyjnych zasadach odłogowania ziemi na przykładzie Irlandii.

Po pierwsze - odłogowanie ziemi ma w założeniu sprzyjać ochronie środowiska.

Po drugie - uprawa roślin na powierzchniach odłogowanych⁽²⁾ powinna dotyczyć produktów przeznaczonych na cele nie żywnościowe i paszowe (ew. dla przetwórstwa), np. gdy one same lub ich pochodne są wykorzystywane jako źródło energii, w tym spalane w stacjach energetycznych (power stations) przetwarzanych na paliwo silnikowe itp. (np. na lak, gumę naturalną).

(2) Minimalna działka, która może być zaliczana do powierzchni odłogowanej wynosi 0,3 ha, o szerokości co najmniej 20 m.

Po trzecie - użytkowanie roślin dopuszczonych do uprawy na powierzchniach odłogowanych podlega ścisłym regulacjom (destinated for a permitted end use only). Nie przestrzeganie tych regulacji grozi utratą korzyści otrzymywanych przez rolnika z tytułu odłogowania ziemi uprawnej (pomocy „powierzchniowej”) oraz dodatkowymi karami.

W zależności od pory roku zasady odłogowania są następujące:

1. Od ostatniego zbioru do 15 stycznia.

Grunty orne objęte odłogowaniem muszą być obsiane mieszanką traw lub gorczycy, facelii lub rzepaku na paszę (wypasionym jednak do 14 stycznia) w celu założenia „zielonego ugoru” (green cover). Ten wymóg nie jest stosowany do gruntów na których dokonywany był zbiór okopowych późną jesienią. Nie wolno stosować zabiegów opryskowych (herbicydami defoliującymi - dopisek własny) lub zabiegów mechanicznych z zakresu ogólnej uprawy gleby (poza lekkimi uprawkami) nawet jeśli opóźnia się jesienny zbiór roślin, w tym korzeniowych.

2. Od 15 stycznia do 15 kwietnia.

Założony „zielony ugor” powinien być utrzymany co najmniej do 15 kwietnia. Jeśli ugorowanie jest wieloletnie, to znaczy nie podlega rotacji to na danej powierzchni mogą być zasadzone:

- a) drzewa leśne o cyklu uprawy (i zbioru) do 10 lat;
- b) założone uprawy szkółkarskie oraz inne rośliny, np. *Miscantus Sinensis*, zioła i inne rośliny (wieloletnie) używane w produkcji farmaceutycznej (poza lawendą i szalwią) oraz występującymi w rozdziale 14 CN (Combined Nomenclature), tj. materiałami roślinnymi do wyplatania.

Ponadto dopuszczalne są uprawy roślin z których otrzymuje się lub które służą do otrzymywania następujących produktów finalnych:

- produktów z rozdziału 15 CN, tj. oleji roślinnych używanych na cele nieżywnościowe,
- produktów z rozdziału 22 CN, tj. alkoholu etylowego używanego bezpośrednio jako paliwo silnikowe lub przeznaczonego do przetworzenia na takie paliwo,
- produktów wytworzonych ze zbóż z rozdziału 19 CN (ex 190410 i ex 19059090),
- grzybni w ramach kodu CN 06029100,
- laku, gumy naturalnej, żywicy, balsamu,
- soków i ekstraktów oznaczonych kodem CN 13021100 (opium),
- soków, ekstraktów i korzeni roślin oznaczonych kodem CN 13021400 (w tym zawierające rotenon), pektyny itp.

3. Od 16 kwietnia do 31 sierpnia.

- Zabroniona jest orka powierzchni odłogowanych, chyba że po 15 kwietnia jest zakładany „zielony ugor” lub po 15 lipca gdy zasiane rośliny są zbierane nie wcześniej niż 15 maja;
- zielona masa może być koszona (ale nie zbierana) tylko raz między 15 lipca a 15 sierpnia (do wysokości 10 cm); dopuszczalne jest przycinanie roślin powyżej 20 cm wysokości pomiędzy 16 kwietnia a 15 lipca;
- może być stosowane chemiczne niszczenie nie niszczące jednakże „zielonego ugoru”. Stosowane herbicydy muszą odznaczać się niską zdolnością kumulowania (specjalne herbicydy dostosowane do użycia na gruntach odłogowanych);
- dopuszczalne jest stosowanie (między 16 kwietnia a 31 października) na „ugór zielony” nawozów mineralnych (w tym wapniowych) oraz organicznych nie stanowiących zagrożenia dla środowiska naturalnego.

4. Od 1 września do 14 stycznia.

Rolnicy mogą wypasać „ugór zielony” lub kosić na siano lub na zielonkę do zakiszania.

Nie przestrzeganie powyższych zasad odłogowania grozi nie otrzymaniem płatności kompensacyjnych dla zakwestionowanej powierzchni odłogowanej.

3. System ewidencji gruntów w UE (w Irlandii) - Land Parcel Identification System (LPIS)

Główne założenia tego systemu, jakkolwiek uproszczone w stosunku do stosowanego w innych krajach UE - wynikają ze wspomnianego już Rozporządzenia Rady EWG nr 3508/92. System LPIS pozwala na szybkie ustalenie lokalizacji i oceny wartości użytkowania danej parceli (działki). W Irlandii po raz pierwszy system LPIS został wdrożony w obecnej formie w 1996 r. Każda działka rolna została oznaczona dziewięciocyfrowym kodem alfanumerycznym. Zarysy działek naniesione na mapie i przedkładane przez rolników w latach 1993-1995 zostały wprowadzone do pamięci komputera i oznaczone wspomnianym kodem. W skład tego hierarchicznego dziewięciocyfrowego kodu wchodzi:

- a) litera, np. A - oznaczająca region - kraj (county)⁽³⁾,
- b) pierwsze trzy cyfry, oznaczające tzw. DED kod (District Electoral Division),
- c) następne dwie cyfry - oznaczające kod lokalny (Townland code),
- d) trzycyfrowy kod danej działki.

(3) Irlandia posiada 26 krajów (regionów, hrabstw).

Jeśli rolnik po raz pierwszy użytkuje daną działkę - to powinien przedłożyć do administracji lokalnej urzędową mapę w skali 1:2500 (Ordnance Survey map) z zaznaczoną daną działką, która z reguły otrzymuje ten sam numer kodowy którym była oznaczona poprzednio. Również rolnik powinien przedłożyć taką urzędową mapę z zaznaczonymi granicami działki, jeśli zostały zmienione jej granice.

W obu przypadkach rolnik przedkłada mapy wraz z wypełnionym formularzem (Ordnance Sheet), zawierającym nazwisko, adres, numer stada chowanych zwierząt itp. Działka nie powinna być mniejsza niż 0,3 ha (art. 4, ust.7) Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 3887/92.

4. Pomoc „inwentarzowa”

Pomoc ta może być realizowana w różnych systemach w odniesieniu do gospodarstwa rolnego.

Po pierwsze - rolnicy gospodarujący w rejonach słabiej rozwiniętych (disadvantaged areas) otrzymują w formie płatności bezpośrednich (direct income payment) wspomniany headage w odniesieniu do chowanych zwierząt - pastwiskowych, tj. bydła, owiec, kóz, koni.

Rolnik (irlandzki)⁽⁴⁾ otrzymuje na przykład:

- 84 funty irl. do każdej sztuki, w tym cielęcia w rejonach najbardziej zaniedbanych (w stadzie do 40 krów). Inne sztuki są dofinansowywane w wysokości 40 funtów w stadach do 8 krów oraz 33 funty w stadach do 30 krów. Łącznie dotacja dla 40 krów może wynieść 3360 funtów;
- 75 funtów w rejonach mniej zaniedbanych (w stadzie do 30 krów). Łącznie dotacja dla 30 krów może wynieść 2250 funtów.

Na każdą sztukę powyżej 60 zwierząt rolnik otrzymuje tylko połowę wyżej wspomnianych stawek dotacji. Dotacja nie może przekroczyć 89,62 funty w przeliczeniu na 1 hektar paszowy.

Analogicznie np. w odniesieniu do owiec i kóz stawka dotacji wynosi 10 funtów na matkę (owcę, kozę) w stadach do 200 sztuk. Łącznie dotacja na takie stado może wynieść 2000 funtów rocznie.

Po drugie - najważniejszą formą pomocy „inwentarzowej” są kompensacyjne płatności bezpośrednie z tytułu obniżki cen skupu w ramach reformy Mac Shar-

(4) Prezentowany irlandzki system interwencji (administrowania) jest zbliżony do systemu angielskiego, w którym główne obowiązki realizuje Ministerstwo Rolnictwa i ogólnokrajowe agencje interwencyjne. W Irlandii obowiązki te realizuje Ministerstwo Rolnictwa - jako Agencja Interwencyjna.

We Francji istnieje kilka branżowych instytucji interwencyjnych współpracujących z Ministerstwem Rolnictwa.

W Niemczech obowiązki te realizuje agencja interwencyjna i izby rolnicze.

ryego (compensatory payment). Warto przypomnieć, że np. dla wołowiny wyniosła ona 15%⁽⁵⁾.

Na przykład rolnik irlandzki otrzymuje w chowie krów „mamek” (gdy w ogóle nie ma produkcji mleka lub jest ona niższa od 120 000 kg) - 140,23 funtów na jedną krowę.

Ponadto może otrzymać specjalną premię dla bydła opasowego (Special Beef Premium), przewidzianą dla stad do 90 zwierząt. Premia wynosi 90 funtów dla opasów kastrowanych oraz 112 funtów dla byków.

Pewne znaczenie dla dochodów w gospodarstwach inwentarzowych mają takie formy regulacji rynku wołowiny jak np. premia za ubój cieląt do wieku 20 dni (115 ECU na buhajka).

Analogiczne znaczenie ma tzw. premia antysezonalna, wynosząca w odniesieniu do jednego ubijanego opasa wołowego - 72,45 ECU (1 styczeń - 15 kwiecień), 54,34 ECU (16 - 29 kwiecień), 36,23 ECU (30 kwiecień - 27 maj), 18,11 ECU (28 maj - 10 czerwiec).

Pomoc „inwentarzowa” jest wypłacana rolnikom na podstawie przedkładanych aplikacji (por. w zał. 2 - oryginalny wzór podania o premię specjalną dla byków nie kastrowanych - EU Special Beef Premium Schemes - Bull Premium).

Podanie (sprawozdanie) o premię specjalną dla byków nie kastrowanych jest przedkładane cztery razy w ciągu życia zwierzęcia (pomiędzy 8 a 20 miesiącem życia). Treść (formularz) tego podania jest taki sam jak dla byków kastrowanych dla których można otrzymać premię specjalną dwukrotnie w ciągu życia zwierzęcia (10 miesięcy i 22 miesiące). Rolnik składa w tym celu aż ośmiokrotnie podanie.

Podanie (oryginał i kopia) składane są do wydziałów premii specjalnej dla opasów wołowych, Special Beef Premium Unit, np. w Portaoise lub w terenowych biurach Ministerstwa Rolnictwa.

Treść podania jest następująca - poza danymi identyfikacyjnymi (nazwisko, adres rolnika, numer stada) - rolnik deklaruje gdzie ew. będą utrzymywane zwierzęta poza gospodarstwem, informuje o innych numerach posiadanych stad.

Przed wszystkim jednak wpisuje w tabeli w dolnej lewej części - numery zwierząt (kolczyków) oraz ich daty urodzeń.

5. System rejestracji i identyfikacji zwierząt gospodarskich w UE

Warunkiem stosowania pomocy „inwentarzowej” dla gospodarstw jest możliwość identyfikacji danego zwierzęcia gospodarskiego, objętego pomocą (por. art. 5, ust. 1 Rozporządzenia Komisji nr 3887/92).

Najistotniejsza, zwłaszcza w związku z chorobą BSE jest identyfikacja i znakowanie bydła oraz owiec w nowych zaostrzonych formach wprowadzonych w 1996 r.

(5) Obecnie w ramach Agendy 2000 proponuje się dalszą obniżkę cen wołowiny o 30%.

Jeżeli chodzi o znakowanie bydła to jest ono realizowane w następujący sposób:

- po pierwsze - cielęta po urodzeniu muszą być w ciągu 30 dni oznakowane plastikowym kolczykiem⁽⁶⁾. Dla każdego zwierzęcia zakłada się kartę identyfikacyjną koloru niebieskoszarego - dokument towarzyszący („paszport”), oznaczoną tym samym numerem co kolczyk (National Bovine Administrative Document and Cattle Identity Card);
- po drugie - dla każdego urodzonego zwierzęcia w ciągu 7 dni od kolczkowania - rolnik przedkłada do centralnego rejestru urodzeń specjalny formularz (National Calf Birth Registration Form), zawierający informacje o zwierzęciu podobne do zawartych w National Bovine Administrative Document and Cattle Identity Card.

Również sam rolnik czy handlowiec musi prowadzić rejestr stada (Bovine Herd Register), poprzez prowadzenie dokumentacji informującej o urodzeniu (wszystkich cieląt), opuszczeniu stada (w tym padnięciu) lub wejściu do stada danego zwierzęcia wraz z jego charakterystyką.

Począwszy od 16 września 1996 r. - zwierzę opuszczające gospodarstwo musi być wyposażone w „paszport” oraz w pozwolenie weterynaryjne, które może być wystawione również na targowisku gdy zwierzę jest dalej transportowane w tym dniu do rzeźni lub na eksport.

Analogicznie w chowie owiec i kóz - oznakowane zwierzęta posiadają w obrocie rynkowym dokument towarzyszący (Sheep Movement Document - Form SM), podpisany przez właściciela zwierząt, informujący o liczbie zwierząt, ich numerach kodowych, pochodzeniu i miejscu przeznaczenia (np. inne gospodarstwo, targowisko, rzeźnia - zakład mięsny). Dokument ten, który może być zastąpiony np. przez dowód zakupu zwierzęcia, musi być przechowywany przez odbiorcę 3 lata od nabycia danego zwierzęcia do stada.

Rejestr stada, na który pozwolenie wydaje (w Irlandii) lokalne biuro weterynaryjne (Local District Veterinary Office), powinien zawierać:

1. Datę wejścia lub wyjścia ze stada danego zwierzęcia,
2. Adres (skąd, dokąd) przemieszczania zwierzęcia,
3. Identyfikację (mark borne) zwierzęcia,
4. Ilość zwierząt, w tym matek i jarlic (breeding ewe/hoggets) w danym momencie w gospodarstwie,
5. Ilość matek i jarlic w wieku powyżej 12 miesięcy, w tym urodzonych w danym gospodarstwie.

(6) Kolczyk zawiera kod literowy Irlandii (IE), kod identyfikacyjny stada (cztery duże litery) oraz kod indywidualny zwierzęcia (cztery cyfry i duża litera). Taki sam kod literowy i cyfrowy zawiera plakietka (duży kolczyk) również koloru żółtego, służący do znakowania starszych zwierząt.

Rejestr musi być udostępniany na wypadek kontroli, w tym związanej z płatnościami (premiami) kompensacyjnymi.

6. System kontroli pomocy ekonomicznej w odniesieniu do unijnych gospodarstw rolnych

Zasady kontroli w systemie IACS są precyzowane w rozdziale IV (art. 6 - 15) Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 3887/92.

Zgodnie z art. 6, ust. 2 - „kontrola administracyjna... przewiduje między innymi krzyżowe kontrole danych na temat działek i zwierząt zawartych w deklaracjach...” Kontrole obejmują (art. 6, ust. 3) co najmniej 10% wniosków - podań (sprawozdań) o pomoc „inwentarzową” oraz 5% wniosków o pomoc „powierzchniową”; (3% w krajach gdzie liczba wniosków wynosi ponad 700 000).

Kontrole są przeprowadzane bez zapowiedzi; w szczególnych przypadkach dopuszczalne jest poinformowanie o kontroli z wyprzedzeniem 48 - godzinnym. Sprawdzane są działki (poprzez dokładne pomiary), zwierzęta (ich oznakowanie) oraz rejestry zwierząt prowadzone przez rolnika.

Dopuszczalna jest kontrola działek przy pomocy teledetekcji (art. 7).

Zgodnie z art. 9, ust. 2 jeżeli pomyłkowo nadwyżka obszarowa (in plus) nie jest większa od 3% powierzchni działki lub 2 hektarów to podstawą przyznania pomocy jest powierzchnia rzeczywista, pomniejszona o dwukrotną wielkość nadwyżki.

Jeżeli jednak stwierdzona nadwyżka jest wyższa od 20% to rolnik nie otrzymuje żadnej pomocy „powierzchniowej” oraz wszystkich innych form pomocy o które ubiegał się. Ponadto może nie otrzymać innych form pomocy wymienionych w art. 1 Rozporządzenia EWG nr 3508/92 w roku następnym dla powierzchni której dotyczył zakwestionowany wniosek (podanie).

Analogicznie jeśli ilość zadeklarowanych we wniosku rolnika sztuk zwierząt jest wyższa to rolnik traci część pomocy wynikającej z zawyżonej wielkości stada (art. 10) oraz ew. pomoc wyliczona dla rzeczywistej ilości zwierząt zostaje pomniejszona proporcjonalnie do udziału zawyżenia w całości stada (gdy zawyżenie wynosi do dwóch sztuk zwierząt) lub pomniejszona o dwukrotny udział tego zawyżenia (gdy zawyżenie wynosi 3 - 4 sztuk zwierząt).

Gdy zawyżenie jest wyższe od 4 sztuk zwierząt - to rolnik traci prawo do jakiejkolwiek pomocy. Generelnie biorąc - w każdym przypadku gdy rolnik bezpodstawnie otrzymał pomoc - jest zobowiązany do jej zwrotu wraz z odsetkami za okres od wypłaty tej pomocy (art. 14).

7. Wnioski

1. Konieczne jest obecnie w Polsce przygotowanie projektów rozwiązań prawnych umożliwiających chociażby pilotażowe i częściowe wdrażanie (nawet w oparciu o środki budżetowe) - unijnych systemów wsparcia

rolnictwa (na wzór funduszu FEOGA)/ oraz administrowania i kontroli tych systemów (na wzór systemu IACS).

Najbardziej nadają się do takiego pilotażowego wdrożenia formy strukturalnego, selektywnego wsparcia rejonów słabiej rozwiniętych, zwłaszcza górskich (produkcji zwierzęcej poprzez środki typu headage), niezależnie od tego, że w przyszłości najprawdopodobniej ta forma pomocy dla rolnictwa będzie w UE zanikała, ze względu na duży stopień przestrzennego wyrównania poziomów rozwoju.

2. Jeżeli zakładać, że pomiędzy 2000 a 2006 r. Polska skazana jest na otrzymywanie zamiast bezpośredniego wsparcia dochodów rolniczych (niezbędnego na poziomie co najmniej 2,5 mld ECU rocznie) nieznacznych środków przedakcesyjnych - SAPARD⁽⁷⁾ to pożądane jest optymalizowanie wykorzystania tych środków.

Wydaje się, że środki te powinny być przeznaczone głównie na inwestycje produkcyjne w gospodarstwach rolnych i w ich otoczeniu. Taki kierunek wydatkowania środków stwarzałby warunki do przygotowania konkretnych projektów modernizacji rolnictwa (na wzór środków z sekcji Orientacji FEOGA) i tym samym lepiej przygotowywałby do wdrożenia zasad Wspólnej Polityki Rolnej UE w Polsce. Byłby to również konkretny przyczynek - argument do ubiegania się o większe środki z budżetu UE na wsparcie produkcji polskiego rolnictwa.

3. Najpilniejszą sprawą jest obecnie wdrożenie w Polsce - Rejestru Gospodarstw Rolnych (RGR) obejmującego gospodarstwa rolne o powierzchni użytków rolnych większej od 1 ha lub mniejszej jeśli prowadzona jest intensywna produkcja rolna. Obecnie w rejestrze Regon znajdują się nieliczne gospodarstwa indywidualne. Główną bazą danych dla przygotowywanego rejestru RGR stanowią informacje zebrane przez Główny Urząd Statystyczny, w ramach Powszechnego Spisu Rolnego w 1996 r. Inaczej mówiąc każde gospodarstwo musi posiadać swój numer statystyczny (odpowiednik irlandzkiego Townland Code).

4. Równolegle powinien zostać wdrożony system rachunkowości gospodarstw rolnych (Farm Accountancy Data Network - FADN) na wzór UE. Będzie on obejmował w Polsce ok. 2% gospodarstw towarowych⁽⁸⁾, tj. ok. 13 tys. i obejmie najprawdopodobniej część z ponad tysiąca gospodarstw prowadzących obecnie rachunkowość pod nadzorem Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

(7) Support for Pre-accesion Measures for Agriculture and Rural Development - przewidziany dla wszystkich krajów kandydujących do UE, w wysokości 0,5 mld ECU rocznie.

(8) W UE obowiązek prowadzenia rachunkowości posiada każde gospodarstwo którego roczna produkcja towarowa wynosi ponad 400 tys. ECU (tj. ponad 1,5 mln złotych).

Zat. 1

Form AA97
Part 1

For official use only

1 Department of Agriculture, Food and Forestry
1997 EU Area Aid Application

2 Herd or Reference Number 3 Use this herd number if applying for Livestock Premium or Headage Payments.

4 If the herd or reference number quoted across is incorrect, please amend it:

5 Summary of claim in Part 2 overleaf and in any continuation sheets (Must be equal to the sum of the net areas shown for each category in column 5 overleaf and in any continuation sheets)

6 State all areas in Hectares

7 A. FORAGE AREA declared for Premium and Disadvantaged Areas Schemes

8 B. ARABLE AREA

a (a) CEREALS area for which aid is claimed (if none, leave blank)

b (b) OILSEEDS area for which aid is claimed (if none, leave blank)

c (c) PROTEINS area for which aid is claimed (if none, leave blank)

d (d) MAIZE SILAGE area for which aid is claimed (if none, leave blank)

e (e) LINSEED area for which aid is claimed (if none, leave blank)

9 C. SET-ASIDE area for which aid is claimed (if none, leave blank)

10 D. GRASSMEAL (Dried Fodder) * area declared (if none, leave blank)

* Only areas being used by specialist producers for the production of grassmeal (dried fodder) under EU Regulation 609/95 should be declared here

11 E. OTHER AREA *not declared at A, B, C or D above (if none, leave blank)

* Include here all other areas of your holding e.g. under sugar beet, potatoes, horticulture, forestry etc.

12 Please mark the relevant box(es)

13 Did you hold a MILK QUOTA on 1 April 1997? Yes ☐ No ☐

14 Are you in an official MILK RECORDING SCHEME? Yes ☐ No ☐

15 Are you in the RURAL ENVIRONMENT PROTECTION SCHEME (REPS)? Yes ☐ No ☐

16 Are you claiming FORESTRY PREMIUM? Yes ☐ No ☐

17 Name and Address

18 Formal Application/Declaration to be completed by the Applicant

I declare that all the information given by me in this form is true, accurate and complete. I also declare that I am aware of the requirements of the Schemes covered by this Application and I agree to comply fully with those requirements

19 I wish to declare the FORAGE AREA at A across ☐ or ☒ I wish to claim the ARABLE AID subsidies on eligible land* under the SIMPLIFIED SCHEME *including land to which eligibility has been transferred ☐ or ☐ GENERAL SCHEME

20 Signature of Applicant

21 Telephone STD Code Number Date 9 7

22 Important

This application form and maps identifying any new or amended land parcels must reach the Area Aid Unit, Department of Agriculture, Food and Forestry, Hume House, Ballabridge, Dublin 4 on or before Wednesday, 30 April 1997.

23 Applicants are advised to: (a) retain photocopies of their completed Area Aid application forms and any accompanying maps and (b) obtain and keep certificates of posting or receipts as evidence of submission of applications

27-Herd or Reference Number

Applicant's name

28 Please read the enclosed *Helpsheet and Terms & Conditions* carefully before completing this form.

Please write clearly in block letters using black ink.

[illegible]

Objaśnienia do załącznika nr 1

- 1 Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
Podanie o pomoc powierzchniową (na uprawy) w Unii Europejskiej w 1997 roku
- 2 Numer stada zwierząt lub nr referencyjny
- 3 Podać nr stada wpisany w podaniu o pomoc inwentarzową lub o dotacje do rejonów zaniedbanych
- 4 Jeśli nr stada lub nr referencyjny podany obok jest błędnie wpisany, proszę go poprawić
- 5 Skrót odszkodowań w części 2 na odwrocie i w arkuszach dodatkowych (Suma powierzchni netto w każdej kategorii przedstawionej w kolumnie 5 na odwrocie i w arkuszach dodatkowych musi być równa)
- 6 Podać powierzchnię całkowitą użytków rolnych w ha
- 7 A. Powierzchnia uprawy roślin paszowych zadeklarowanych w celu otrzymania pomocy na obszarach słabiej rozwiniętych
- 8 B. Powierzchnia zasiewów
 - a) zboża, powierzchnia, dla której Pan/i ubiega się o pomoc (jeśli nie, proszę nie wypełniać)
 - b) oleiste, powierzchnia, dla której Pan/i ubiega się o pomoc (jeśli nie, proszę nie wypełniać)
 - c) białkowe, powierzchnia, dla której Pan/i ubiega się o pomoc (jeśli nie, proszę nie wypełniać)
 - d) kukurydza na kiszonkę, powierzchnia, dla której Pan/i ubiega się o pomoc (jeśli nie, proszę nie wypełniać)
 - e) len na nasiona, powierzchnia, dla której Pan/i ubiega się o pomoc (jeśli nie, proszę nie wypełniać)
- 9 C. Powierzchnia odłogowana, dla której Pan/i ubiega się o pomoc (jeśli nie, proszę nie wypełniać)
- 10 D. Powierzchnia pod uprawę zielonki na susz, *powierzchnia zadeklarowana (jeśli nie, proszę nie wypełniać)
* W tym miejscu należy zadeklarować tylko powierzchnię uprawną pod zielonki na susz zgodnie z rozporządzeniem 603/95 UE.
- 11 E. Pozostała powierzchnia, *nie zadeklarowana w pkt. A, B, C lub D (jeśli nie, proszę nie wypełniać)
* Wpisać wszystkie pozostałe obszary, np. użytkowane pod uprawę buraków cukrowych, ziemniaków, ogrodnictwo, użytki leśne itp.
- 12 Proszę zaznaczyć w odpowiednim miejscu X Tak Nie
- 13 Czy Pan/i otrzymał/a Kwotę Mleczną na dzień 1 kwietnia 1997 roku?
- 14 Czy Pana/i gospodarstwo jest objęte programem prowadzenia rejestru kontroli mleka?
- 15 Czy Pana/i gospodarstwo jest objęte programem ochrony środowiska?
- 16 Czy Pan/i ubiega się o dotacje na użytki leśne?
- 17 Imię i nazwisko, adres
- 18 Urzędowe podanie/deklaracja do wypełnienia przez wnioskodawcę
- 19 Oświadczam, że informacje podane przeze mnie w tym formularzu są pełne, dokładne i prawdziwe. Ponadto oświadczam, że znam warunki zawarte w tym podaniu i zobowiązuję się ich przestrzegać
a) Proszę zaznaczyć w odpowiednim miejscu X.
- 20 Składam podanie o pomoc na uprawę roślin paszowych wymienionych w pkt. A powyżej
- 21 Ubiegam się o pomoc na uprawę na wybranym gruncie* wg uproszczonego systemu lub systemu ogólnego
* włączając grunt, którego kwalifikacja została zmieniona
- 22 Podpis wnioskodawcy

- 23 Telefon
Kod Numer Data
- 24 Uwaga Formularz podania i mapy identyfikujące nowe działki lub na których dokonano poprawek muszą być złożone w lokalnej jednostce administracyjnej, MRiGŻ do dnia 30 kwietnia 1997 roku.
- 25 Wnioskodawcy są powiadomieni o a) zachowaniu kopii wypełnionych formularzy podania i kopii załączonych map oraz o b) uzyskaniu i zatrzymaniu potwierdzenia odbioru jako dowodu oddania podania
- 26 Imię i nazwisko wnioskodawcy
- 27 Nr stada zwierząt lub nr referencyjny
- 28 Przede wszystkim wypełnieniem formularza proszę przeczytać uważnie załączone pouczenie oraz warunki i terminy.
Proszę wypełnić wyraźnie dużymi literami drukowanymi, czarnym atramentem.
- 29 Nazwa miejscowości
- 30 Nr działki
- 31 Całkowita powierzchnia danej działki w ha
- 32 Udział w powierzchni wspólnie użytkowanej działki
Przykłady: 1/8 lub 3/32
- 33 Powierzchnia działki netto w ha np. całkowita powierzchnia pomniejszona o niezbędne potrącenia
Np. podać 17.36 ha jak poniżej
Jeśli działka jest wspólnie użytkowana, podać tylko tę część powierzchni netto przedstawionej w udziale, dla której Pan/i ubiega się o pomoc
- 34 Specyfikacja użytkowania ziemi
Zaznaczyć X w odpowiednim miejscu
a) rośliny paszowe
b) użytki rolne
c) odłogi
d) inne
- 35 Rodzaj uprawy w 1997 roku
Wpisać obecny rodzaj użytkowania poza pastwiskowym
Przykłady: pszenica, jęczmień, rzepak, kukurydza na kiszonkę, buraki cukrowe, użytki leśne
- 36 Data zasiewu
Np. podać 7 kwiecień 1997 jak poniżej:
Wypełnić, jeśli Pan/i ubiega się o pomoc na uprawy na danej działce
- 37 Zaznaczyć X w odpowiednim miejscu
a) własna
b) dzierżawiona
- 38 Jeśli działka służy do wypasu owiec i/lub kóz, zaznaczyć poniżej X w odpowiednim miejscu
- 39 Wypełnia urząd
a) powierzchnia
b) kod
- 40 Wpisać tylko te działki, które były uprawiane w 1997 roku
Skreślić działki, które nie były uprawiane w tym roku

1 EU SPECIAL BEEF PREMIUM SCHEMES 1998
Application for Bull Premium
(1 January 1998 to 4 December 1998)
Please read the Terms and Conditions/Helpsheet and Ready Reckoner enclosed before completing this form.

2 BULL PREMIUM Zal. 2

3 BLOCK LETTERS, PLEASE -

4 HERDOWNER

5 FULL HOME ADDRESS

6 BTE HERDNUMBER S B 9 8 3

7 Please state one place where all your animals can be inspected

8 OFFICIAL USE ONLY
No. of Cards Received

9 SCHEDULE 1: LOCATION(S) WHERE THE CATTLE LISTED BELOW WILL BE MAINTAINED FOR THE RETENTION PERIOD
TOWNLAND DISTRICT ELECTORAL DIVISION STATE WHETHER OWNED, RENTED OR COMMONAGE

10 SCHEDULE 2: DETAILS OF BULLS

If you are moving any of the animals listed to another location, you must inform the Special Beef Premium Unit in advance in writing.

Nu.	a ENTER EACH LETTER AND NUMBER OF EAR TAG IN A SEPARATE SPACE BELOW										b DAY		c MONTH		d YEAR		Official Use Only
	A	B	C	D	1	2	3	4	E	3	I	0	7	9	6		
SAMPLES	G	T	P	4	7	6	8	9	3	0	0	0	5	9	6		
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
17																	
18																	
19																	
20																	
21																	
22																	
23																	
24																	
25																	

13 PLEASE ENCLOSE YOUR CATTLE IDENTITY CARDS FOR THESE BULLS

14 NUMBER OF BULLS SUBMITTED FOR PREMIUM →

15 Are you also applying now for 10 Months and/or 22 Months Premium on castrated cattle? Yes No
(Place ✓ in one box)

16 Is your herd Restricted? Yes No
(Place ✓ in one box) →

17 Do you have any other herdnumber(s)? Yes No
(Place ✓ in one box) →

18 If yes enter the herdnumber(s) here →

I wish to apply for Bull Premium on the cattle listed. I am aware of the Terms and Conditions of the Schemes and I agree to be bound by them. I hereby make the declarations and give the undertakings required by the Terms and Conditions of the Schemes. I further declare the information on this form to be complete, accurate and true to the best of my knowledge. In particular, I undertake to maintain the cattle listed above for at least two months from the day after the date this application is received by the Department of Agriculture and Food.

19 SIGNATURE: DATE: 1998 Telephone Number

20 FOR OFFICIAL USE ONLY

Form Signed? (Y or N) →

DATE RECEIVED: 9 8

21 PLEASE COMPLETE APPLICATION FORM FULLY AND RETURN TWO TOP SHEETS WITH THE CATTLE IDENTITY CARDS TO THE SPECIAL BEEF PREMIUM UNIT, DEPARTMENT OF AGRICULTURE AND FOOD, GOVERNMENT OFFICES, PORTLAOISE, CO. LAOIS, BETWEEN 1 JANUARY AND 4 DECEMBER 1998.

11 IF YOU HAVE MORE THAN 25 UNCASTRATED MALE ANIMALS WHEN APPLYING NOW, PLEASE REQUEST ADDITIONAL APPLICATION FORM(S) FROM YOUR LOCAL LIVESTOCK OFFICE.

12 PLEASE QUOTE YOUR FULL HERDNUMBER ON THE TOP LEFT HAND CORNER OF THE ENVELOPE YOU SEND TO PORTLAOISE.

Objaśnienia do załącznika nr 2

- 1 Formularz do otrzymania specjalnej pomocy do mięsa wołowego w Unii Europejskiej w 1998r
Podanie o uzyskanie pomocy inwentarzowej na hodowlę buhajów
(Od 1 stycznia 1999 do 4 grudnia 1999 roku)
Przed wypełnieniem formularza proszę przeczytać warunki i terminy oraz załączone pouczenie i gotową kalkulację
- 2 Pomoc na hodowlę buhajów
- 3 Proszę wypełnić drukowanymi literami
- 4 Właściciel stada
- 5 Adres
- 6 Nr stada
- 7 Proszę podać jedno miejsce, gdzie wszystkie Pana/i zwierzęta będą nadzorowane
- 8 Wypełnia urząd
 - a) Liczba otrzymanych kart
 - b) Liczba zinwentaryzowanych kolczyków
 - c) Sprawdził
- 9 Tabela 1. Lokalizacja bydła w okresie hodowli
Miejscowość województwo/powiat/gmina podać rodzaj własności
własnościowe, dzierżawione, spółdzielcze
 - a) W razie zmiany miejsca hodowli bydła należy wcześniej powiadomić pisemnie odpowiednią jednostkę administracyjną
- 10 Tabela 2. Szczegóły dotyczące buhajów
 - a) Proszę wpisać oddzielnie każdą literę i cyfrę oznaczającą dany kolczyk
 - b) dzień
 - c) miesiąc
 - d) rok
- 11 Jeżeli Pan/i posiada więcej niż 25 buhajów, proszę zwrócić się o dodatkowy formularz podania do lokalnego biura administracyjnego
- 12 Proszę podać pełny nr stada w lewym górnym rogu koperty i wysłać do Portlaoise
- 13 Proszę załączyć karty identyfikacyjne buhajów
- 14 Liczba buhajów objętych pomocą
- 15 Czy Pan/i zwraca się również o pomoc na hodowlę byków kastrowanych na okres 10 i/lub 22 miesięcy?
Postawić w odpowiednim miejscu Tak Nie
- 16 Czy Pani/i stado jest objęte ograniczeniem?
Postawić w odpowiednim miejscu Tak Nie
- 17 Czy Pan/i posiada jakieś inne stada?
Postawić w odpowiednim miejscu Tak Nie
- 18 Jeśli tak, wpisać nr stada
- 19 Zwracam się o pomoc na hodowlę buhajów wymienionych w tabeli. Znam terminy i warunki otrzymania pomocy i zobowiązuję się ich przestrzegać
Ponadto, oświadczam, że informacje podane przeze mnie w tym formularzu są pełne, dokładne i prawdziwe. W szczególności, zobowiązuję się utrzymać w/w bydło przez okres co najmniej 2 miesięcy od daty przyjęcia podania przez MRiGZ
Podpis
Data 1998 Nr telefonu

20 Wypełnia urząd

Podanie przyjęto? (T lub N)

Data przyjęcia

21 Proszę złożyć dwa wypełnione egzemplarze podania wraz z kartami identyfikacyjnymi bydła w odpowiedniej jednostce administracyjnej, MRiGŻ, Portlaoise w terminie od 1 stycznia do 4 grudnia 1998 roku